

Så uppkom Andungen - Artikel ur ett Andungeblad 1993

Av Thorvald Gjerdrum

Historien börjar i Asker, 2 mil väst om Oslo, där "Mattis" under kriget (och senare) var entusiastisk ledare för Blakstad Seilforening. Själv var jag medlem, "sysling" till "Mattis", och student på Norges Tekniske Høgskole med skeppsbyggnad och hydrodynamik som huvudämnen. 1943 började vi diskutera en ny båttyp för ungdomarna i klubben. Följande huvudkrav lade vi fast:

1. Billig båt med 13 m² segel.
2. Lättrörlig, tänkt för kappsegling.
3. Liggplats för 2-3 ungdomar på semesterur, med bomtält.
4. Djupgående på mindre än 80 cm med tanke på strandhugg nästan överallt.
5. En profil som skulle påminna om norska räddningsbåtar, det mest sjövärdiga vi kände till.

Så blev det min uppgift att göra detta till konstruktionsritningar. 1 och 2 ledde till en lätt båt på L=6,75. 2 ledde till en kort köl. 3 förutsatte stor durkyta, då inte kojor eller bänkar går in i en så liten båt.

Skrovformen var egentligen det mest intressanta då jag redan studerat båtar i sjögång och förstått att masströghetsmomentet var en farlig faktor. Med andra ord: all vikt så nära halva ländern som möjligt. Då manskap och rorsman är en betydande vikt på en så liten båt samlades dessa midskepps, detta medförde att roderaxeln blev vertikal. Detta gav kölen en ganska bra avslutning med bra "flap"-effekt på kryssen. Skrovet fick bra med deplacement mot ändarna för att motverka "gungstols"-uppförande. Den horisontella underkanten på skrovet hjälper till här och ger minst motstånd.

Stabiliteten skulle vara god: betryggande för pojkar att segla i frisk vind utan att reva. B=1,81 och 250 kg järn sörjde för detta. Idag kan vi väl säga att den kunde ha fått ett par kvm mer segel.

Riggen fick ett utseende ungefär som på Folkbåten, enkelt och med ett passande förhållande mellan storsegel och fock. Storseglet var lösfoat i begynnelsen, synd att det ändrades? Storseglet till fast punkt i centrumlinjen borde vi också behållit.

Därför blev det precis så...

Thorwald

(då översatt från norska)